

INFORMACJA DODATKOWA

I Wprowadzenie do sprawozdania finansowego.

1.

1.1. Nazwa jednostki

Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia

1.2. Siedziba jednostki

Katowice

1.3. Adres jednostki

40-053 Katowice, ul. Barbary 21a

1.4. Podstawowy przedmiot działalności jednostki

Wykonywanie zadań publicznych w zakresie: a) kształtowania ładu przestrzennego; b) rozwoju społecznego i gospodarczego obszaru związku metropolitalnego; c) planowania, koordynacji, integracji oraz rozwoju publicznego transportu zbiorowego, a także zrównoważonej mobilności miejskiej; d) metropolitalnych przewozów pasażerskich; e) współdziałania w ustalaniu przebiegu dróg krajowych i wojewódzkich na obszarze związku metropolitalnego; f) promocji związku metropolitalnego i jego obszaru; g) organizowania i zarządzania publicznym transportem zbiorowym.

2. Wskazanie okresu objętego sprawozdaniem

ROK 2021

3. Wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne

SPRAWOZDANIE ŁĄCZNE ZAWIERA DANE PODLEŻYCH JEDNOSTEK: URZĘDU METROPOLITALNEGO I ZARZĄDU TRANSPORTU METROPOLITALNEGO.

4. Omówienie przyjętych zasad rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)

1.	Aktywa i pasywa wyceniane są przy uwzględnieniu nadrzędnych zasad rachunkowości, w sposób przewidziany ustawą o rachunkowości.		
2.	Dla potrzeb ujmowania w księgach środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych jednostka przyjęła następujące ustalenia:		
a)	składniki majątku o wartości początkowej poniżej 1.000,00 zł jednostka zalicza bezpośrednio w koszty	TAK	
b)	składniki majątku o wartości początkowej wyższej niż 1.000,00 zł a niższej niż 10.000 zł a niższej niż 10.000 zł jednostka zalicza do pozostałych środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych. Od tego rodzaju składników majątku jednostka dokonuje jednorazowych odpisów amortyzacyjnych w miesiącu przyjęcia do użytkowania	TAK (w ZTM nie przyjęto kwoty, od której zakupy są przyjmowane jako pozostałe środki trwałe-klasyfikuje się je poprzez ocenę rodzaju zakupu)	
c)	składniki majątku o wartości początkowej wyższej niż 10.000 zł jednostka zalicza do środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych. Od tego rodzaju składników majątku jednostka dokonuje odpisów amortyzacyjnych począwszy od miesiąca następującego po miesiącu oddania składnika do użytkowania.	TAK	
d)	nakłady na ulepszenie środków trwałych przekraczające wartość 10.000 zł podwyższają wartość początkową tych środków, a nieprzekraczające 10.000 zł odnoszone są w koszty bieżącego okresu jako koszty remontu.	TAK	

3.	Jednostka dokonuje odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych od środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych w następujący sposób:				
a)	książki i inne zbiory biblioteczne - jednorazowo przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania	TAK (w zakresie ZTM) oraz NIE DOTYCZY (w zakresie UM)			
b)	środki dydaktyczne służące procesowi dydaktyczno-wychowawczemu realizowanemu w szkołach i placówkach oświatowych - jednorazowo przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania	NIE DOTYCZY			
c)	odzież i umundurowanie - jednorazowo przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania	TAK (w zakresie ZTM) oraz NIE DOTYCZY (w zakresie UM)			
d)	meble i dywany - jednorazowo w koszty w miesiącu przyjęcia do używania	TAK			
e)	inwentarz żywy - jednorazowo w koszty w miesiącu przyjęcia do używania	NIE DOTYCZY			
f)	pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej nie przekraczającej 10.000 zł - jednorazowo w koszty w miesiącu przyjęcia do używania	TAK			
g)	środki trwałe, pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej przekraczającej 10.000 zł - odpisy amortyzacyjne dokonuje się metodą liniową, wg stawek stanowiących załącznik do ustawy o pdop począwszy od miesiąca następującego po miesiącu oddania do użytkowania - miesięcznie	TAK (w zakresie ZTM)	NIE (w zakresie UM)		
h)	środki trwałe, pozostałe środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o wartości początkowej przekraczającej 10.000 zł - odpisy amortyzacyjne dokonuje się metodą liniową, wg stawek stanowiących załącznik do ustawy o pdop począwszy od miesiąca następującego po miesiącu oddania do użytkowania - jednorazowo za okres całego roku	TAK (w zakresie UM)	NIE (w zakresie ZTM)		
4.	Jednostka dokonuje wyceny aktywów finansowych - nie dotyczy jednostek budżetowych				
5.	W zakresie księgowania materiałów jednostka przyjęła następujące zasady:				
a)	Jednostka dokonuje wyceny materiałów wg cen zakupu	TAK			
b)	Materiały objęte są ewidencją ilościowo-wartościową		NIE		
c)	Jednostka przyjmuje materiały bezpośrednio w koszty	TAK			
6.	Jednostka dokonuje odpisów aktualizujących wartość aktywów według następujących zasad:				
a)	dla należności przeterminowanych			Stawka UM	Stawka ZTM
	powyżej 1 miesiąca	TAK (w zakresie UM)	NIE (w zakresie ZTM)	szacowana indywidualnie (art. 35b ust. 1 p. 5 uor)	0% wartości należności
	powyżej 3 miesięcy	TAK (w zakresie UM)	NIE (w zakresie ZTM)	szacowana indywidualnie (art. 35b ust. 1 p. 5 uor)	0% wartości należności
	powyżej 6 miesięcy	TAK (w zakresie UM)	NIE (w zakresie ZTM)	szacowana indywidualnie (art. 35b ust. 1 p. 5 uor)	0% wartości należności
	powyżej 12 miesięcy	TAK (w zakresie UM)	NIE (w zakresie ZTM)	szacowana indywidualnie (art. 35b ust. 1 p. 5 uor)	0% wartości należności
b)	dla należności nieprzeterminowanych o znacznym stopniu prawdopodobieństwa nieściągalności	TAK (w zakresie UM)	NIE (w zakresie ZTM)	szacowana indywidualnie (art. 35b ust. 1 p. 5 uor)	0% wartości należności
c)	dla należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub stan upadłości oraz w stosunku do których zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne lub został złożony wniosek o zatwierdzenie układu w postępowaniu o zatwierdzenie układu	TAK		100% (art. 35b ust. 1 p. 1 uor)	100% (art. 35b ust. 1 p. 1 uor)
d)	dla należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza lub jedynie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego	TAK		100% (art. 35b ust. 1 p. 2 uor)	100% (art. 35b ust. 1 p. 1 uor)
e)	dla należności kwestionowanych przez dłużników oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna	TAK		100% (art. 35b ust. 1 p. 3 uor)	100% wartości należności
f)	dla należności stanowiących równowartość kwot podwyższających, w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego	TAK		100% (art. 35b ust. 1 p. 4 uor)	100% wartości należności
7.	Jednostka stosuje uproszczenie polegające na nierozliczaniu kosztów w czasie	TAK (w zakresie UM)	NIE (w zakresie ZTM-w czasie rozliczane są koszty ubezpieczenia mienia)		

II. Dodatkowe informacje i objaśnienia.

1.

1.1. Szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu: aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotyczących amortyzacji lub umorzenia.

Nazwa grupy rodzajowej składnika aktywów wg układu w bilansie	I. Wartości niematerialne i prawne	1.1. Grunty	1.2. Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	1.3. Urządzenia techniczne i maszyny	1.4. Środki transportu	1.5. Inne środki trwałe
Wartość – stan na początek roku obrotowego	6 972 593,05	1 364 046,00	20 133 463,68	117 918 753,12	1 812 826,39	1 422 488,68
Zwiększenia wartości początkowej:	238 898,96	1 364 046,00	20 090 285,24	13 921 723,93	327 304,18	296 483,47
- aktualizacja						
- przychody	238 898,96	1 364 046,00	20 090 285,24	13 921 723,93	327 304,18	296 483,47
- przemieszczenie (między grupami)						
Zmniejszenia wartości początkowej:	141 869,51	1 364 046,00	19 994 966,05	938 637,70	55 250,62	24 438,54
- zbycie				41 977,50	55 250,62	23 863,00
- likwidacja	141 869,51					
- inne		1 364 046,00	19 994 966,05	896 660,20		575,54
Wartość – stan na koniec roku obrotowego	7 069 622,50	1 364 046,00	20 228 782,87	130 901 839,35	2 084 879,95	1 694 533,61
Umorzenie – stan na początek roku obrotowego	4 320 762,49	0,00	5 018 217,26	93 667 260,94	1 570 739,99	1 305 783,57
Zwiększenia w ciągu roku obrotowego:	2 253 122,15	0,00	5 973 699,49	12 154 140,76	118 140,28	318 908,75
- aktualizacja						
- amortyzacja za rok obrotowy	2 253 122,15		5 973 699,49	12 154 140,76	118 140,28	318 908,75
- inne						
Zmniejszenie umorzenia	141 869,51		5 418 993,81	845 292,71	45 121,16	23 863,00
Umorzenie – stan na koniec roku obrotowego	6 432 015,13	0,00	5 572 922,94	104 976 108,99	1 643 759,11	1 600 829,32
Wartość netto składników aktywów:						
- stan na początek roku	2 651 830,56	1 364 046,00	15 115 246,42	24 251 492,18	242 086,40	116 705,11
- stan na koniec roku	637 607,37	1 364 046,00	14 655 859,93	25 925 730,36	441 120,84	93 704,29

1.2. Aktualna wartość rynkowa środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami.

Lp.	Wyszczególnienie	Aktualna wartość rynkowa	Dodatkowe informacje
1.	Grunty	31 485 000,00	
a)	Grunt wraz z budynkiem	22 000 000,00	Katowice, ul. Barbary 21a, operat szacunkowy z dn. 15.11.2021 r.
b)	Grunt wraz z budynkiem	9 485 000,00	Tarnowskie Góry, ul. Pokoju 1, operat szacunkowy z dn. 9.11.2021 r.
2.	Budynki		
3.	Dobra kultury		

1.3. Kwota dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długotrwałych aktywów finansowych.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota odpisów	Dodatkowe informacje
1.	Długoterminowe aktywa niefinansowe		
2.	Długoterminowe aktywa finansowe		

1.4. Wartość gruntów użytkowanych wieczysto.

L.p.	Treść (nr działki, nazwa)	Wyszczególnienie		Stan na początek roku obrotowego	Zmiana stanu w trakcie roku		Stan na koniec roku
					zwiększenia	zmniejszenia	
1.	Katowice, Barbary 21 A 21/7	Powierzchnia:	3 083 m ²	230 250,00	0,00	230 250,00	0,00
		Wartość:	230 250,00				
2.	Tarnowskie Góry, Pokoju 1 4534/50	Powierzchnia:	5 061 m ²	257 300,00	0,00	257 300,00	0,00
		Wartość:	257 300,00				
3.	Tarnowskie Góry, Pokoju 1 5236/50, 5237/50	Powierzchnia:	804 m ²	261 035,00	0,00	261 035,00	0,00
		Wartość:	261 035,00				
4.	Tarnowskie Góry, Pokoju 1 5238/50	Powierzchnia:	1 282 m ²	416 227,00	0,00	416 227,00	0,00
		Wartość:	416 227,00				
5.	Tarnowskie Góry, Pokoju 1 5647/50	Powierzchnia:	468 m ²	152 395,00	0,00	152 395,00	0,00
		Wartość:	152 395,00				
6.	Tarnowskie Góry, Pokoju 1 5649/50	Powierzchnia:	90 m ²	29 307,00	0,00	29 307,00	0,00
		Wartość:	29 307,00				
7.	Tarnowskie Góry, Pokoju 1 5651/50	Powierzchnia:	54 m ²	17 532,00	0,00	17 532,00	0,00
		Wartość:	17 532,00				

1.5. Wartość niemortyzowanych lub nieumarczanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu.

L.p.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku	Zmiana stanu w trakcie roku		Stan na koniec roku obrotowego
			zwiększenia	zmniejszenia	
1.	Grunty				0,00
2.	Budynki				0,00

1.6. Liczba oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych.

L.p.	Wyszczególnienie	Liczba	Stan na początek roku obrotowego	Zmiana stanu w trakcie roku		Stan na koniec roku
				zwiększenia	zmniejszenia	
1.	Akcji i udziały	52 847	3 562 300,00	15 002 546,25		18 564 846,25
2.	Dłużne papiery wartościowe					0,00

1.7. Dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego z uwzględnieniem stanu należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan zagrożonych pożyczek)

L.p.	Grupa należności (wg układu bilansu)	Stan na początek roku obrotowego	Zmiana stanu w trakcie roku obrotowego			Stan na koniec roku obrotowego
			zwiększenia	wykorzystanie	zmniejszenia	
1.	A.III. Należności długoterminowe					0,00
2.	B.II.1. Należności z tytułu dostaw i usług					0,00
3.	B.II.2. Należności od budżetów					0,00
4.	B.II.3. Należności z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń					0,00
5.	B.II.4. Pozostałe należności	260 512 283,40	18 461 297,78	4 577 009,80	273 872,96	274 122 698,42

1.8. Dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym

L.p.	Wyszczególnienie	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie w ciągu roku	Wykorzystanie w ciągu roku	Rozwiązanie w ciągu roku	Stan na koniec roku
1.	Rezerwy długoterminowe ogółem na pozostałe koszty					0,00
2.	Rezerwy krótkoterminowe ogółem na pozostałe koszty	913,00	256 238,01		913,00	256 238,01
3.	Ogółem rezerwy	913,00	256 238,01	0,00	913,00	256 238,01

1.9. Podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:

- a) powyżej 1 roku do 3 lat,
b) powyżej 3 lat do 5 lat,
c) powyżej 5 lat

L.p.	Zobowiązania	Okres wymagalności						Razem	
		powyżej 1 roku do 3 lat		powyżej 3 lat do 5 lat		powyżej 5 lat			
		BO	BZ	BO	BZ	BO	BZ	BO	BZ
1.	kredyty i pożyczki							0,00	0,00
2.	z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych							0,00	0,00
3.	inne zobowiązania finansowe (wekslowe)							0,00	0,00
4.	zobowiązania wobec budżetów							0,00	0,00
5.	z tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń							0,00	0,00
6.	z tytułu wynagrodzeń							0,00	0,00
7.	pozostałe							0,00	0,00
	Razem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

1.10. Kwota zobowiązań w sytuacji, gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego.

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota zobowiązań	Dodatkowe
1.	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego zgodnie z przepisami o rachunkowości		
2.	Zobowiązania z tytułu leasingu zwrotnego zgodnie z przepisami o rachunkowości		

1.11. Łączna kwota zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zobowiązań

L.p.	Rodzaj zabezpieczenia	Kwota zobowiązania		Kwota zabezpieczenia		Na aktywach trwałych		Na aktywach obrotowych	
		na początek roku	na koniec roku	na początek roku	na koniec roku	na początek roku	na koniec roku	na początek roku	na koniec roku
1.	Weksle								
2.	Hipoteka								
3.	Zastaw, w tym: zastaw skarbowy								
4.	Inne (gwarancja bankowa, Ogółem)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

1.12. Łączna kwota zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazywanych w bilansie ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń.

L.p.	Tytuł zobowiązania warunkowego	Stan	
		na początek roku	na koniec roku
1.	Udzielone gwarancje i poręczenia, w tym: udzielone dla jednostek powiązanych		
2.	Kaucje i wadia		
3.	Zawarte, lecz jeszcze niewykonane umowy		
4.	Nieuznane roszczenia wierzyciela		
5.	Inne - sprawa Vaca 55/22		1 768 508,54
	Ogółem	0,00	1 768 508,54

1.13. Wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie.

L.p.	Wyszczególnienie (tytuły)	Stan na	
		początek roku obrotowego	koniec roku obrotowego
1.	Ogółem czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	nie dotyczy (w zakresie UM) w zakresie ZTM: 3.742,34	nie dotyczy (w zakresie UM) w zakresie ZTM: 14.140,50
	- opłacone z góry czynsze		
	- prenumeraty		
	- polisy ubezpieczenia osób i składników majątku	3 742,34	14 140,50
2.	Ogółem rozliczenia międzyokresowe	3 742,34	14 140,50

1.14. Łączna kwota otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe
1.	Otrzymane gwarancje		
2.	Otrzymane poręczenia		
	Ogółem	0,00	

1.15. Kwota wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe
1.	Odprawy emerytalne i rentowe	276 203,40	
2.	Nagrody jubileuszowe	464 473,43	
3.	Ekwiwalenty za urlop	90 728,22	
4.	Dofinansowanie do nauki j. angielskiego	41 106,00	
5.	Dofinansowanie do nauki - studia	10 000,00	
6.	Dofinansowanie do zakupu szkielek korekcyjnych	32 965,61	
7.	Odprawa jednomiesięczna - art. 75 KP	0,00	
8.	Ekwiwalent za pranie odzieży	46 379,91	
9.	Dofinansowanie do umundurowania, odzieży ochronnej	161 259,61	
	Ogółem	1 123 116,18	

1.16. Inne informacje - BRAK

2.
2.1. Wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów.

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe
1.	Materialy		
2.	Towary		

2.2. Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie; w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym.

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe
1.	Koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w tym:		
	- odsetki, które powiększyły ten koszt w roku obrotowym		
	- różnice kursowe, które powiększyły ten koszt w roku obrotowym		

2.3. Kwota i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie.

L.p.	Wyszczególnienie	Kwota	Dodatkowe
1.	Przychody:		
	- o nadzwyczajnej wartości,		
	- które wystąpiły incydentalnie		
2.	Koszty:		
	- o nadzwyczajnej wartości,		
	- które wystąpiły incydentalnie		

2.4. Informacja o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych.

nie dotyczy

2.5. Inne informacje

3. Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki.

_____
Skarbnik

_____
Przewodniczący Zarządu